

Jesaja 1 2-20 – Bewogen vrede
Eerste advent 2025

- Lezing: Jesaja 1:2-20

²Hoor toe, hemel, geef gehoor, aarde,
de HEER heeft gesproken:
Ik heb mijn kinderen opgevoed en grootgebracht,
maar ze zijn tegen Mij in opstand gekomen.

³Een rund herkent zijn meester,
een ezel weet wie zijn voederbak vult,
maar Israël mist elk inzicht,
mijn volk leeft in onwetendheid.

⁴Wee dit ontrouwe volk, met schuld beladen,
volk van zondaars, verdorven geslacht.

Zij hebben de HEER verlaten,
de Heilige van Israël versmaad,
Hem de rug toegekeerd.

⁵Ben je niet genoeg geslagen,
verzet je je nog altijd?

Heel je hoofd doet pijn, heel je hart is ziek.

⁶Van voetzool tot kruin, niets is ongeschonden:
een en al wonden en builen en striemen,
niet verbonden, niet verzorgd, niet met olie verzacht.

⁷Je land is verwoest, je steden zijn verbrand.
Vreemden stropen onder je ogen de akkers af,
vreemdelingen maken alles tot een woestenij.

⁸Wat rest er nog van Sion?

Het is als een hut in een wijngaard,
een schuilhut in een komkommerveld,
een stad in het nauw.

⁹Had de HEER van de hemelse machten
ons niet een laatste rest gelaten,
het zou ons zijn vergaan als Sodom en Gomorra.

¹⁰Hoor de woorden van de HEER, leiders van Sodom,
geef gehoor aan het onderricht van onze God, volk van Gomorra.

¹¹Wat moet Ik met al jullie offers? – zegt de HEER.

Ik heb genoeg van het vlees van jullie schapen,
van het vet van jullie kalveren;
het bloed van stieren, rammen en bokken wil Ik niet meer.

¹²En wanneer jullie voor Mij verschijnen –
wie heeft je gevraagd mijn voorhoven plat te lopen?

¹³Houd op met die zinloze offergaven.
Ik heb een afschuw van jullie wierook;
jullie feesten, nieuwemaan en sabbat,
ik duld ze niet naast al dat wangedrag.

¹⁴Van jullie nieuwemaan, van ál jullie feesten heb Ik een afkeer,
ze hinderen Mij, Ik kan ze niet langer verdragen.

¹⁵Wanneer jullie je handen opheffen, wend Ik mijn ogen af,
ook als je aanhoudend bidt, luister Ik niet.
Aan jullie handen kleeft bloed!

¹⁶Was je, reinig je,
maak een eind aan je misdaden,
Ik kan ze niet meer zien.

Breek met het kwaad

¹⁷en leer goed te doen.

Zoek het recht, houd tirannen in toom,
kom op voor wezen, sta weduwen bij.

¹⁸De HEER zegt: Laten we zien wie er in zijn recht staat.

Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw,
al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.

¹⁹Als je weer naar Mij wilt luisteren,
zal het beste van het land je ten deel vallen.

²⁰Als je koppig bent en niet wilt luisteren,
zul je vallen door het zwaard.

De HEER heeft gesproken.

Preek

Aan heel veel dingen kun je merken dat Kerst er weer aan komt. In de kerk, door vespers en thema's en de advdentskaarsen die aangestoken worden. Maar ook om je heen. Door de onvermijdelijke Mariah Carey uit de speakers in het winkelcentrum. Of meerdere keren per dag op Skyradio. Ze komt trouwens ook nog langs in de preek vandaag. En dan niet met haar hit 'all I want for Christmas'.

Het thema van vandaag is:

Slide: God is bewogen

Als ik naar God kijk dan zie ik een God die bewogen is. Niet iemand op afstand hoog in de hemel. Maar Hij leeft dicht bij zijn wereld. Hij leeft mee. Hij houdt van mensen. Daarom komt Jezus uiteindelijk ook. En in Jesaja wordt duidelijk waarom Jezus moet komen. En wordt ook de bewogenheid van God duidelijk. Die bewogenheid zie je ook in het gedeelte dat Aad las.

Slide: - Tedere teleurstelling (vers 2-3)

Als je nu op de middelbare school zit: hoe denk je dat je ouders naar je kijken? En als je al wat ouder bent. Je studie achter de rug. Opbouw van je leven. Misschien een relatie. Hoe kijken je ouders naar je? Als je je ouders nog hebt. En nog later: wat vinden je ouders van de keuzes die je maakt?

God is ook zo'n ouder die kijkt naar zijn kinderen. En je proeft de vertedering. Israël is als het ware in de puberteit blijven hangen. En heeft niet zo goed door dat God ze altijd verzorgd heeft.

En dat heb je ook niet door als kind. Zeker niet als je nog thuis woont. Al woon je tegenwoordig misschien wel *heel* lang thuis. Maar goed, het was vanzelfsprekend dat er 's avonds eten op tafel stond. Dat je was gedaan werd. Dat je zomers in de auto stapte en dan een paar uur later ineens in Frankrijk was. Je hebt niet door hoeveel je ouders in je investeren en hoeveel ze ook daarin van je houden. In gezonde gevallen voeden ouders vol liefde op.

God ook. En je hoort Hem teder aan het woord. Wel teleurgesteld, maar niet echt kwaad. Hij vergelijkt zijn kinderen met koppige dieren. Maar zelfs die hebben door wie ze verzorgt en voedt. Gods kinderen lijken daar wel blind voor. God spreekt op een tedere manier zijn teleurstelling uit via Jesaja.

Slide: - Betrokken boosheid (vers 4-9)

Is God dan niet boos? Ja, ook wel. Het is niet alleen maar 'ik ben niet boos, maar wel teleurgesteld'. Een zin die je van ouders niet zou pikken. Ze zijn wel boos. God is wel boos. Maar ook in die boosheid blijft Hij betrokken.

Kijk, God is een ouder, een Vader die goed kan loslaten. Hij geeft je de ruimte en de vrijheid. Maar het doet Hem wel pijn als Hij ziet dat het misgaat. Hij ziet zijn kinderen, zijn volk de vrijheid zoeken. Maar tijdens een avondje stappen zijn ze verschrikkelijk in elkaar geslagen. En in plaats van dat ze dan naar Hem terugkeren om hun wonden te verbinden en een warm bed, lijken ze wel bang om naar God terug te keren. Ze kunnen bijna niet geloven dat ze weer welkom zijn thuis. Nadat ze alle ouderlijke aanwijzingen in de wind geslagen hebben.

God ziet het aan en het doet zeer en Hij is boos. De dingen die zijn volk overkomen zijn geen straf, maar het gevolg van het zoeken van andere veiligheid. In de tijd van Jesaja was er oorlog (2 Kon. 15:37). En ook grotere machten dreigden aan de horizon. En waar zoek je dan je heil? God vindt het pijnlijk om te zien hoe ze zoeken maar geen rust vinden. Hoe ze het zoeken bij machthebbers, of bij geld verdienen. Hoe ze hun zelfwaarde zoeken in likes en volgers. Terwijl de algoritmes zo beschadigend zijn. Er blijft zo weinig over van hun eigenheid en waardigheid.

Jesaja heeft het over een schuilhut in een komkommerveld. Dat is een hutje dat gebouwd wordt voor de tijd van de oogst. Niet al te stevig. Je kunt er een aantal weken in bivakkeren. Maar het is geen permanente verblijfspot. Waar Gods kinderen het zoeken biedt geen echte stevige veiligheid. Geen permanente warmte. God ziet je, maar je voelt je niet gezien omdat je je blik afwendt. Omdat je je veiligheid en je zekerheid ergens anders zoekt. En dat gebeurt zomaar, ook in mijn leven. Soms zit je doelloos en eindeloos te scrollen en dat geeft verstrooiing, maar geen vervulling.

God is betrokken, want Hij wil het zo graag anders zien. En Hij is er boos over. Want je weet beter.

Slide:

Dit is een heel bijzondere foto van Mariah Carey. Weet iemand waarom? ...

Toen ze 19 jaar was kreeg ze het advies om zich alleen van haar rechterkant te laten fotograferen. Dat was haar 'goede kant', zo werd gezegd. En je wil je toch alleen maar van je goede kant laten zien. Deze foto is de eerste na 35 jaar, ze is dan inmiddels 54 jaar oud, die van haar 'slechte kant' genomen is. En daar gaat het over in het volgende stukje.

Slide: - Ontdekkende ontmaskering (vers 10-17)

Want zijn we niet allemaal een beetje als Mariah Carey? We verwijten misschien de jongere generaties dat ze altijd maar hun mooie dingen op Tiktok, Snapchat, Insta of Facebook plaatsen. Al naar gelang welke generatie je toe behoort. Maar dat is altijd zo geweest. Je doet je mooier voor dan je bent.

Ook in de tijd van Jesaja. God is boos en teleurgesteld, zoals we zagen. Maar niet omdat zijn kinderen niet naar de kerk gaan. Dat doen ze juist wel. Ze vieren de feesten die God heeft voorgeschreven. Ze brengen offers. Ze gaan trouw naar de tempel. Ze bidden vol overgave met hun handen in de lucht.

Maar God ontmaskert dat. Prikt er door heen. Waarom laten jullie je alleen van je goede kant zien? Denk je dat je Mij om de tuin kunt leiden? Dat wil in de wereld om ons heen nog wel lukken. We weten wel dat niemand's leven is zoals het op de socials te zien is. Dat weten we. En toch trappen we er in. We worden jaloers. Voelen onszelf een *loser*. Gaan ook met onze *posts* voor zoveel mogelijk duimpjes en hartjes. Dus het gaat in onze wereld vooral om de buitenkant.

God laat hier zien dat het Hem om iets anders gaat. Hij wil dat je eerlijk bent en kwetsbaar. En dat je niet de buitenkant oppoetst, maar bij Hem komt zoals je bent. Want in de tijd van Jesaja zijn ze zo bezig met hun goede kant, dat ze ten koste van anderen leven. De kwetsbaren in de samenleving worden weggedrukt. Misschien juist wel door al die uiterlijkheden, waar weduwen en wezen niet aan kunnen meedoen. Hun leven is niet zo jofel.

God wil geen godsdienst voor de show. Hij wil dat je met je pijn en je verdriet, met je zonden en je zorgen bij Hem komt. Hij weet dat je zondig bent. En dat je fouten maakt. Dat het allemaal niet zo instagramwaardig is. Dat maakt Hem niet uit. Hij baalt er van als je doet alsof. En vergeet waar het eigenlijk om gaat.

Waar gaat het dan om?

Slide: 8Er is jou, mens, gezegd wat goed is,

je weet wat de HEER van je wil:
niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten
en nederig de weg te gaan van je God. (Micha 6)

...

Nou, we kunnen de balans opmaken. Aan het begin van onze tekst roept God de hemel en de aarde tot getuigen. (voorlezen) Je zou kunnen zeggen: het is een soort rechtszaak. En nu zal het vonnis volgen. In zijn bewogenheid laat God zijn teleurstelling en boosheid blijken. En Hij trapt niet in de mooie versie van onszelf die we Hem voorspiegelen. De aanklacht is duidelijk. En dus zegt God in vers 19: *laten we zien wie er in zijn recht staat.*

Slide: - Verrassende vrijspraak (vers 18)

Huh? De aanklacht is toch duidelijk? Hoe kan het dan dat alle schuld wordt bedekt? Dat alles van je afglijdt wat je fout doet en waar je je voor schaamt? God vergeeft!

Hier zie je dat de bewogenheid van God verder gaat dan het aanwijzen waar het mis zit. En dat je het dan zelf maar moet verbeteren. God houdt zoveel van deze wereld. Zo veel van jou. Hij wijst niet alleen de fouten aan. Hij lost ze ook op.

Hier zie je in één vers wat Jezus komt doen. Hij verandert deze wereld. Het is heel sterk gezegd. Zonden worden niet bedekt. Nee, ze veranderen in iets moois, iets goeds. Gods genade is zo radicaal. Zo diepgaand. Hij bant echt het kwaad uit. Zo diep gaat zijn bewogenheid. Daarom komt Jezus naar de aarde. Om dat te bewerken.

Slide: **God is bewogen ... dus kom in beweging** (vers 19-20)

Je zou kunnen denken: mooi, dat is dus geregeld. Ik krijg vergeving. Gratis. Ondanks de aanklacht. Dat is gefikst. Ik kan dus verder met hoe ik altijd al leef. Maar dan maak je de genade goedkoop. En dat is het niet. Het is wel gratis, maar niet goedkoop.

Gods bewogenheid nodigt jou uit tot beweging. Dat je verandert. En ik weet dat dat lastig is. We hebben vaak goede voornemens, maar het strandt daar ook vaak. En ook dat vergeeft God weer, wees niet bang. Maar daar kan het toch niet bij blijven!?

God wil graag dat je toegewijd gaat leven. En dan niet denken: oeh, dan moet ik weer meer naar de kerk of vaker stille tijd en regelmatiger bidden. Daar zit het hem niet in. Dat is niet verkeerd, begrijp me goed, maar dat is niet de godsdienst waar het om gaat.

God wil gehoorzaamheid in de praktijk van je leven van elke dag. Dat je inderdaad genadevol omgaat met anderen. Dat je mensen ook vertrouwen geeft. Dat je hoopvol handelt. Dat je je inzet voor het goede.

En daarvoor kun je geïnspireerd worden in de kerk en door de Bijbel te lezen en te bidden. Maar het gaat om het koninkrijk van Jezus. Genade heeft tot gevolg dat je dat gaat leven. Dat je ander mens wordt. Om het goede van Kerst uit te delen. Kwetsbaar te zijn met de kwetsbaren. Dus niet alleen je mooie kanten *posten*. Maar ook laten zien waar het niet goed gaat. Om anderen te

bemoedigen: je bent niet alleen! Je bent niet de enige die het soms helemaal niet voor elkaar heeft. Zo leer je leven van genade. En laat je zien dat Jezus er is voor iedereen.

Amen